

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεματική Ενότητα: Τα οικοσυστήματα της Κύπρου Γνωστικό Αντικείμενο: Επιστήμη – Εικαστική Αγωγή Διδακτική Ενότητα: Μελέτη του υγροβιότοπου Ακρωτηρίου	Τάξη: Δ' Εκπαιδευτικοί: Ντόρα Μηχανικού - Φρόσω Καμπάνη Εκπαιδευτές Περιβαλλοντικού Κέντρου Ακρωτηρίου Σχολείο: Π.Δ.Σ. Ταμασού
--	--

Επιθυμητά αποτελέσματα	
Στόχοι:	
A) ΓΝΩΣΕΙΣ Οι μαθητές/τριες θα γνωρίζουν:	<ul style="list-style-type: none"> να γνωρίσουν τους υγροβιότοπους της Κύπρου και να αναφέρουν χαρακτηριστικά γνωρίσματα τους που τους διαφοροποιούν από άλλα οικοσυστήματα. να αναφέρουν βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες ενός υγροβιότοπου. να γνωρίσουν τον υγροβιότοπο του Ακρωτηρίου με τα ιδιαίτερα του χαρακτηριστικά. να γνωρίσουν διάφορα είδη πουλιών που ζουν ή περνούν από την Κύπρο και ειδικότερα από την περιοχή Ακρωτηρίου. να μπορούν να διαχωρίζουν τα διαφορετικά είδη φτερών που έχει ένα πουλί και να γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά τους. να γνωρίσουν τις διαδρομές που κάνουν τα αποδημητικά πουλιά τα οποία περνούν από την Κύπρο.
B) ΣΤΑΣΕΙΣ Οι μαθητές/τριες θα αποκτήσουν συμπεριφορές:	<ul style="list-style-type: none"> να αντιληφθούν τη σημαντικότητα του υγροβιότοπου Ακρωτηρίου για τη διάσωση και προστασία των πτηνών της Κύπρου. να τοποθετήσουν ξύλινες φωλιές πουλιών σε δέντρα του σχολείου για να φιλοξενηθούν σε αυτά πουλιά.
Γ) ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: Οι μαθητές/τριες θα είναι ικανοί/ές να μπορούν να:	<ul style="list-style-type: none"> να μπορούν να χρησιμοποιούν ορθά το μικροσκόπιο για να μελετήσουν αυτό που θα τους ζητηθεί. να διακοσμήσουν χρησιμοποιώντας διάφορα υλικά ξύλινα κλουβιά πουλιών.

1 ^ο Στάδιο: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων (ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ)		
Αφόρμηση/ Άνοιγμα διδασκαλίας	Βλέπουμε στην ολομέλεια φωτογραφίες από το φυσικό περιβάλλον της Κύπρου και συζητούμε. Αναφέρουμε την έννοια του οικοσυστήματος και εξηγούμε τον όρο.	Σημαντικά σημεία: ✓ Υλικά: Βιβλίο μαθητή Φυσικών Επιστημών Δ'
Δραστηριότητες / Εμπειρίες	Τα παιδιά μελετούν διάφορες εικόνες – φωτογραφίες από τα είδη των οικοσυστημάτων που συναντούμε στην Κύπρο και στην ομάδα τους τα χωρίζουν σε ομάδες με βάση κάποια κοινά χαρακτηριστικά. Με την βοήθεια των πληροφοριών που δίνονται στο	

	<p>βιβλίο τους ονομάζουν τα οικοσυστήματα και εντοπίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.</p> <p>Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο υγροτοπικό οικοσύστημα. Με τη βοήθεια του χάρτη της Κύπρου (φυσικός) εντοπίζουν τους υγροβιότοπους της Κύπρου και τους καταγράφουν.</p> <p>Ανατίθεται στις ομάδες η αποστολή μελέτης του υγροβιότοπου του Ακρωτηρίου και πιο συγκεκριμένα στη μελέτη των ειδών των πουλιών που μπορεί κάποιος να συναντήσει στον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου.</p> <p>Στη συνέχεια παρατηρούν εικόνες και τίτλους από διάφορους κινδύνους που απειλούν γενικά τα οικοσυστήματα της Κύπρου και καλούνται στην ομάδα τους να εντοπίσουν ποιοι από αυτούς τους κινδύνους απειλούν συγκεκριμένα τον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου.</p> <p>Ακολουθως, διαβάζουν στο βιβλίο τους τις συνθήκες και τους νόμους που προστατεύουν τα οικοσυστήματα και εντοπίζουν αυτές που αφορούν τον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου.</p> <p>Τέλος, μελετούν τα έντυπα του Τμήματος Δασών και καταγράφουν στο τετράδιο τους τα είδη χλωρίδας και πανίδας που συναντούμε στον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου.</p>	<p>τάξης, αφίσες και βιβλία που παρουσιάζουν την κυπριακή φύση (π.χ τμήματος δασών), σχολικός άτλαντας, έντυπα από το περιβαλλοντικό κέντρο Ακρωτηρίου</p> <p>✓ Λεξιλόγιο: οικοσύστημα, βιοτικά και αβιοτικά στοιχεία, υγροβιότοπος, χερσόνησος, αποδημητικά πουλιά, ακρωτήρι, ξηρασία, ρύπανση, δίκτυο Natura 2000, σύμβαση Ramsar</p>
Κλείσιμο στην ολομέλεια της τάξης	Τίθεται το ερώτημα: Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε στη διατήρηση του υγροβιότοπου και στην προστασία του. Αποφασίζεται με τα παιδιά ότι θα βοηθούσε μια επιτόπια μελέτη του οικοσυστήματος και συζήτηση με τους αρμόδιους.	<p>✓ Σημαντικά ερωτήματα: Ποια οικοσυστήματα συναντούμε στην Κύπρο; Ποιοι είναι οι βασικοί παράγοντες που διαμορφώνουν αυτά τα οικοσυστήματα; Ποια είδη χλωρίδας και πανίδας μπορούμε να συναντήσουμε σε έναν υγροβιότοπο και γιατί;</p>
Αναστοχασμός μαθητή/τριας: Είμαι περίεργος να μάθω πώς δημιουργήθηκε ο υγροβιότοπος Ακρωτηρίου και ανυπομονώ να δω από κοντά τα διάφορα πουλιά που ζουν ή επισκέπτονται τον υγροβιότοπο.		
Αναστοχασμός εκπαιδευτικού:		

Σωστή οργάνωση της επίσκεψης για να κρατηθεί ο ενθουσιασμός των παιδιών και να απαντηθούν τα ερωτήματά τους.

Αξιολόγηση:
Συντρέχουσα

2^ο Στάδιο: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων (ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ) Περιβαλλοντικό Κέντρο

Ακρωτηρίου

**Αφόρμηση/
Άνοιγμα
διδασκαλίας**

- Τα παιδιά παρακολουθούν με κιάλια τα φλαμίνγκο της Αλυκής Ακρωτηρίου.
- Ακολουθεί συζήτηση με την εκπαιδύτρια του κέντρου για την αποδημία και τη σημασία της Αλυκής Ακρωτηρίου για τα αποδημητικά πουλιά.
- Τα παιδιά μελετούν τον χάρτη της αποδημίας που υπάρχει στο κέντρο και βλέπουν τα διάφορα είδη αποδημητικών πουλιών που περνούν από την Κύπρο.

Σημαντικά σημεία:

✓Υλικά:

- κιάλια
- χάρτης
- φτερά
- μικροσκόπια
- σχέδια από διαφορετικά είδη φτερών

**Δραστηριότητες /
Εμπειρίες**

- Τα παιδιά πηγαίνουν στο εργαστήριο του περιβαλλοντικού κέντρου. Η εκπαιδύτρια τους δείχνει τρία διαφορετικά φτερά τα οποία προέρχονται από 3 διαφορετικά μέρη σε ένα πουλί (ουρά, φτερούγες, λαιμός/στήθος).
- Τα παιδιά προσπαθούν να βρουν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του κάθε φτερού.
- Τα παιδιά χωρίζονται σε δυάδες και παίρνουν από ένα σετ φτερών. Με τη βοήθεια μικροσκοπίου προσπαθούν να τα ταξινομήσουν στις τρεις κατηγορίες.

✓Λεξιλόγιο:

- αποδημία
- αποδημητικά πουλιά
- μικροσκόπιο
- φτέρωμα
- αλυκή

**Κλείσιμο στην
ολομέλεια της
τάξης**

- Τα παιδιά ανακοινώνουν τα αποτελέσματα της διερεύνησης τους και η εκπαιδύτρια παρουσιάζει και τα πουλιά από τα οποία προέρχονται τα σετ των φτερών.

Αναστοχασμός μαθητή/τριας:

Οι δραστηριότητες ήταν πολύ ενδιαφέρουσες! Δουλέψαμε με ενθουσιασμό.

Αναστοχασμός εκπαιδευτικού:

Ο ενθουσιασμός των παιδιών για τη διαφορετική εμπειρία πέραν της αίθουσας διδασκαλίας.

Αξιολόγηση:

Συντρέχουσα

3^ο Στάδιο: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ) Μάθημα Εικαστικής Αγωγής

**Αφόρμηση/
Άνοιγμα**

- Παρουσιάζονται στα παιδιά 4 ξύλινες φωλιές για πουλιά και τα παιδιά

Σημαντικά σημεία:

διδασκαλίας	αποφασίζουν ότι θα τα διακοσμήσουν για να τοποθετηθούν σε δέντρα της αυλής του σχολείου.	✓Υλικά: <ul style="list-style-type: none"> • ακρυλικές μπογιές • βερνίκι ξύλου • διακοσμητικές πέτρες • κεραμικά • πέτρες της θάλασσας • γόμα για κεραμικά • πινέλα
Δραστηριότητες/ Εμπειρίες	<ul style="list-style-type: none"> • Τα παιδιά σε ομάδες των 4 αποφασίζουν τι υλικά θα χρησιμοποιήσουν για να διακοσμήσουν τη φωλιά της ομάδας τους. • Μοιράζονται ευθύνες και η κάθε ομάδα βάφει και διακοσμεί τη φωλιά της. 	
Κλείσιμο στην ολομέλεια της τάξης	<ul style="list-style-type: none"> • Η κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τη φωλιά της και αποφασίζει σε ποιο δέντρο του σχολείου θα την τοποθετήσει. 	
Αναστοχασμός μαθητή/τριας: Το γεγονός ότι η κατασκευή μας θα αποτελέσει το σπίτι κάποιων πουλιών μας ενθουσιάζει!		
Αναστοχασμός εκπαιδευτικού: Τα παιδιά δουλέψαν με ενθουσιασμό γιατί η κατασκευή τους έχει τελικό αποδέκτη!		
Αξιολόγηση: Από τα παιδιά.		

Παράρτημα		
Είδος	Παραπομπή	Αριθμός ευρετηρίου
Φωτογραφίες	Κλουβιά πουλιών	Παράρτημα 1